

ŞABAN

- Şaban gezme o taşların arasında

- Ne var ki burada

- Görürsün.

Az sonraydı.

- Ana ana ana!

Çıglıklar birbirini takip ediyordu. Şaban sapsarı kesilmiş zor kurtulabilmişti. Konuşamıyordu. Amcası elinden tuttu. Soğuktu.

- Bir tas su getir.

Bir iki yudum içti. Az kendine geldi. Orakla uzakta deste yapan hatça anası koşup geldi.

- Vay benim başı belalı oğlum

- Bir şey olmadı hatça çocuk işte laf anlamazsa böyle olur. hatça anası dolan gözleriyle Şabana bakarken koca ali de alnının terini silmiş, yanındaki taşın üzerine oturmuştu. Şaban hıçkırmaya başlarken hatça anası da dayanamayıp ağlıyordu. Koca ali de acı duymuştu. Onun her yüzüne bakışında bin bir dertleri görüyor. Bin bir hatıralarını yaşıyor. Sonra da aç duygusu yüzünü geri çevirtiyordu. Bu kez de öyle olmuştu. Gözlerini aşağılarda gezen karıncalara dikmişti.

- Ocak bucak oldu. Bucak ocak oldu. Hey gidi dünya. Yalan dünya. Bir zamanlar ben de çocuktum. Yine bu tarla ekindi şahan gibi ben de taşların arasında oynuyordum. Birden bire bir kara yılanla karşılaştım. Bağırıştım. Üzerime yürüdü kaçarken yıkılmıştım. Babam bunu görmüş elinde tırpanla zorlatmıştı. Kavga ederken yılan bacağından sokmuştu. Kıvranıyordu, duramıyordu, acışıyordu. Abdullah ustaya götürdüler. Zehir dağılmış dedi. Çok çekmedi, rahmetlik oldu. Hey yalan dünya ya kardeşim nuri ya o rahmetlik gözlerinden tek tek akıtırken dişlerini sıkmış kafasını yerden kaldırmış yukarılarda bir şeyler arıyordu. O diyordu. O büyük kardeşim. O da murat alamadı. Gitti bu dünyadan. Ya Fadime, anam bacım Fadime, o da acıya dayanamayıp gitti. Gürleyen bir ocakta şimdi dördümüz kaldık. Şaban ben, hatça ve elif.

- Vah zavallı kızım elif şimdi burada olsaydı. Şabanın bu haline ne gözyaşları dökerdi. Sonunda duramayıp kalktı. Şabanın alnından öptü. Tırpanıyla ekinleri yıkarken, kollarıyla güç sarfederken, hıncıyla,

- Kara toprak, kara toprak deyip duruyordu.

- Ne olacak ölmezsen daha çok gün görürsün oğlum Şaban. Sen hatırlamazsın baban vardı, deden vardı, anan vardı, hani onlar şimdi. Kara toprak olup gittiler işte şu

mezarlar onların. Onlara bir şeyler yapamayız. Haydi birer fatiha bağışlayalım da gönülleri rahat etsinler.

Fatihalar okunmuştu. Eve döndüler. Elifin elinden bir soğuk ayran içtiler. Koca Ali uzandı. Şaban da elifle oynamaya başladı.

Şaban amcasının boynu bükük yatışını düşündü. Çokça hastayım diyordu amcası, doktora gitse iyi olmaz mıydı? Ya neden gitmiyordu. O uykusundan uyandığında bunu söylemişti. Karşılığı gülmek olmuştu.

Yine peş peşe dönen günler dördünü ocaklığın başında topladı. Koca Ali Kızım elifi Maraşlı Beyazıt Beylere götüreceğim diyordu. Hatça kaşlarını çatmış.

- Beni de mi öldüreceksin demişti. O uzun uzun konuşmuş biraz hatçayı yumuşatmıştı. Kıratın yanında duran ya huyundan ya tüyünden diyordu. Görgülü olur. adam insan tanır. Yoksa burada köyde büyüyen bir kızın görgüden medeniyetler ne haberi var. Maraşta Beyazıt beylerden Mustafa Efendi, babasının ortağıydı. Her yıl onun yığını götürürdü. Bir defasında. Yahu ali şu kızını getir de bari biraz bir şeyler öğreysin demişti. Koca Aliyse bunu kafasına koymuş. Peki demişti. Bu sözler şabanı övmüştü. Ya elif giderse kiminle konuşacak haldaş olacaktı. Beyler kızı sonra geri verirler miydi? Ya orda birine verseler Şaban ne yapacaktı. Baba ocağı sönüş gidecek miydi? Akşam olmuş yatağında hep bunu düşünmüştü. Elif ise bir ara seviniyor bir ara üzülmüyordu. Ocak başında edilen laf bir gün gözyaşları arasında Hatçadan, Şabandan ayırdı Elifi. En güzel elbiselerinden giyinmişti.
- Anasının boynuna sarılıyor.
- Ağlama ona şuna ne güzel hediyeler getiririm diyordu. Nihayet bakışlar arasında kayboldular. Eve dönenler konuşmuyorlardı. Durgundular. Anası onun elbiselerini düşüne basıyor ağlıyordu. Şaban ise etrafa bakınıyor. Her yerde bir eksiklik görüyordu.
- Bu emmim kendi derdini hal etmeden bir de elifin derdini soktu. Elif uzak memleketlere gider sonra da bize sahip çıkmazsa, iyi mi olur. Arasından...
- Hayır hayır öyle asaleti bozuk biri değil. Birkaç yıl sonra geri gelir. Ama çok göresim gelir. Hele o bizi hiç göresi gelmez mi. Bir yuvanın iki kuşuyuz. Rahmetli babam her zaman Şaban ile elifi evlendireceğiz, onlar yuvamızın kuşları dermiş. Ahh benim canım kardeşim. Elifim.

Her zaman kulağından çınlayan sesleri, göz kapaklarının arkasında onun hayali şabanı büsbütün deli ediyordu. Yukarıda taşlı tarlada kendisini yılan kovalarken emmimin tatlı sözleri. Fatiha okurken...

- Ölmeyene daha çok gün görür sözleri ne kadar haklı imiş. Daha ne günler göreceğiz, Allah'ım hep kara günler mi hep acılar mı, hep yok olmazken, hey dünya dedem varmış, babam varmış, anam varmış, emmim varmış. Hani onlar yok olup gittiler. Gözleri hep ölümü kucakladı. Bir gün biz de gideceğiz. Yok olacağız.
- Hey Sultan Sülmeyman'a kalmayan dünya kime kalır. Böylece Şaban amcasını da kaybetmişti. Hem de ebedi bulamayarak. Hele hatça karalarını bağlasın yoksa allar

giyiş oynasın mı. Şaşmıştı. Uzanmış baygın yatıyordu. Ölmeyene çok günler vardı ama ölmeyene çok şeyler unutulurdu. Ötekilere hep böylemiydi. Bu da bir hal olurdu. Yine durgunca...

- Yaşa ki neler göresin sözü kulaklarında çınılıyordu.
- Bir evin tek umudu oldu Şaban o da giderse harap olacaktı. Hatça anası kırıcı söz söylemiyor, fazla konuşmuyor, konuşsa da geçenlerden bahsediyordu.
- Elifin haberi olsa ne yapardı. Belki de duymuştur. Yahut rüyasına geldi. Yavrucağım neredeyse bugün yarın gelir.
- Ah yavrum ben seni karalar içinde mi karşılayacaktım. Ayrılırken “Ağlama ana sana ne güzel hediyeler getirdim” dedi. Şimdi denizler dolusu gözyaşı hediyesi getirecekti.

İkinci bir matem elifin gelmesiyle başladı. Ağlaştılar sızlaştılar. Şaban acılar arasındayken elife dikkat ediyordu. Biraz değişmişti. “Kurduğum başıma geliyor” dedi. Ev içine hareketler de değişmişti. Eskiden gelip şahanın boynuna aşılırken. Uzaktan geldiğinde ayağını yıkarken şimdi onları unutmuştu. Yemekleri de dudağını da ısırarak yiyordu. Böyle düşünüşler bir şekle dönerdi. Boşa mı demişler. “Çalar çalar bir havaya döner anası korktuğundan bir şey söylemezken Elif gideceğim diyordu. Niyetleriyse ve olur yönüyse ve olur yönüyse elifin artık geri gitmeseydi. Alıştığı çevrenin tavrını evinde bulamayınca sıkılıyordu. Gör ki nelere alışmış duramıyor. Bilinmez. Elde neler var. Şaban elif ayrılırken bir ölüm daha yaşamıştı. Keşke ben de ölseydim de bu günleri görmeseydim diyordu.

Zaman çarkı onlara acımamıştı. Durmadan dönüyordu. Yine ocak başında dört kişiye iki tane idiler. Gene elifin gitmesini düşünürlerken şimdi gelmesini düşünüyorlardı. Eskiden hayır hayır diye ret ederlerken şimdi beraber gidelim de getirelim diyorlardı.

- Bir ocağın bir umuda kaldın oğlum ben kızımı gözümde ırak olsun istemem hem de dayanmam. Kızım da bu çatı altında kalacak. O baba günlerini torunlarımla unutacağım. Şaban da aynı şeyi düşünüyordu.

Günler geçti. Aylar geçti. Zaman iki yaşlıyı Mustafa Beyazıt Mustafa Beyin kapısını çalarken buldu. Kapı aralandı. Kimsiniz denildi.

- Elifin anasıyım kızım.

burada yok

- Ya nerde
- Annemle bağa gittiler. Gel denilmeden içeri girdiler.
- Şurada oturun gelir.

Birkaç saat beklemişlerdi. Elifin elinde sepetle geldi. O eski tavırlarını yitirmiş büyümüşü. Diğer odaya girdi. Evdeki kadın.

- Hoş geldin etsene

Sıkılarak hoş geldin dedi. Anası senin hayaldeyken Şaban gururundan ölmesi geliyordu. Gelişlerinin nedeninin anlayan elif memnun olmamıştı. Şu şehir hayatını bırakıp köye nasıl gidebilirim diyordu. İlk geldiğindeydi.

Kızım seni buraya veririz dediklerinde

- Suratını asıyordu.

- Sonraları alışan ruhuyla gülümsüyordu. Anasının, şabanın ne hayaller kurduğunu bilmiyordu. Onların yaşlı gönüllerini nasıl yıkacaktık. Bilmiyordu ki “Bir gönül yıkmak bir dünya yıkmak gibi”

Fakat onların götürme isteğine efendisi de peki diyecekti. Baba dostu düşman olamazdı.

- Elif de gitsin çok acı gördü zavallılar. Beraber yaşasınlar diyecekti. Elif buna nasıl karşı çıkabilirdi. Bilmiyordu ki, şaşmıştı. Ne olursa olsun şehirde kalacaktı. Canıyla beraber düşündüğü şaban şimdi yabancı gibiydi. Şaban’ca içinde.
- Evvel yarın sevgilisi ben idim.
- Şimdi uzaklardan bakan ben oldum. Türküsünü hatırlıyordu.
- Gözleri onu arıyor sonra
- Elif elif elif baba ocağı viran mı olsun diyor. Bizi ölmeden mi öldüreceksin diyor duruyordu.
- İçindeki vicdan azabı duygu hissi büsbütün kabarıyor fakat taşamıyordu.

Sabah olmuştu. Hatça ve Şaban efendiye yana yıkıla dertlerini anlattılar, elini öptüler. Gözleri yaşlıydı, Mustafa Efendi de.

- Peki götürsün ama ben bizimkiyle söylettim. Kızın gitmeye gönlü yok ben onu da acıtamam dilerse gitsin. Şaban dona kalmıştı. İş, elifin gönlü neyse bu yoldan yeni dönmeliydiler. Anası ağlayarak kızını götürmeye çalışıyordu. Şaban ise gözleriyle ahşap tavanda bir şeyler arıyordu.

Bazen,

- Öldürsen gitmem ana ben gitmem seslerini duyan Şaban buz dağlarının içine girmiş gibi oluyor, donuyordu ısrar bir iki saat sürmüştü. Şaban da ısrara başladıysa kâr etmiyordu. Ne edecekler ne yapacaklardı. Dilinin döndüğü kadar konuşmuş ardından amcasının “Ölmeyene çok gün görür, sözünü hatırlamıştı. Gözünün yaşını tutamadı. En kahırlı kelimelerle.
- Elif baba yurdu vicdanı olsun, hiç durgun yok mu. Eğer bu halini o yatanlar görse mezardan kalkıp gelir yüzüne tükürürler. Ne olur haydi gidelim. Güneş gibi parlak hatıraları unuttun mu? Beni de düşünse elif. Elif biraz duygulandıysa kesikti üstelik.
- Haydi gidin, defolun dedi. Şaban sözünün taşa gerçeğini bildiği halde elife geçmediğini görünce, bu kız iyilikten almaz demiş. Üzerine zorlatmış tutmak istemişti. Üzerine gelince Elifse.
- Bırak kirli ellerinle dokunma bana.